

ע"פ 4232/23 - ניר ביטון, בעצמו נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 4232/23

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערער: ניר ביטון

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטתו של בית משפט השלום בראשון לציון מיום 31.5.2023 בת"פ 589-04-21 שניתנה על ידי כב' השופט ע' מיכלס

בשם המערער: בעצמו

פסק-דין

ערעור על החלטתו של בית משפט השלום בראשון לציון (השופט ע' מיכלס) מיום 31.5.2023 בת"פ 589-04-21 שלא לפסול את עצמו מלדון בעניינו של המערער.

- ביום 1.4.2021 הוגש נגד המערער כתב אישום אשר מייחס לו מספר עבירות ובהן איומים על בת זוגו(להלן: המתלוננת), תקיפה הגורמת חבלה של ממש והיזק לרכוש במזיד. ביום 19.9.2021 הגישה המשיבה בקשה לתיקון כתב האישום, מהטעם שבהכנתו נשמטו מספר עדים מתוך רשימת עדי התביעה, ובהם בנה הקטין של המתלוננת מנישואים קודמים (להלן: הקטין). באת-כוח המערער דאז התנגדה לבקשה, וביום 6.10.2021 נעתר המותב לבקשת התיקון.
- ביום 8.2.2022 הודיעה באת-כוח המשיבה כי היא מוותרת על העדת הקטין, וציינה כי חוקרת הילדים אסרה על העדתו וכי "אין כוונת מי מהצדדים להביאו לעדות בתיק זה". בגוף ההודעה צוין כי היא הוגשה בידעת באת-כוח המערער דאז ובהסכמתה.

3. ביום 15.3.2022 התקיים דיון הוכחות בהליך, במהלכו נחקר המערער ונשאל האם הקטין נכח באירוע מסוים. בהמשך לכך העיר המותב כי הקטין אינו מעיד בהליך. חילופי הדברים בעניין הקטין נמשכו, ובאת-כוח המערער דאז ציינה כי תשקול לזמן את הקטין כעד הגנה. באת-כוח המשיבה התנגדה לכך, וציינה שהצדדים ויתרו על העדת הקטין וכי "חוקרת הילדים קבעה שלא ניתן לקבוע מהימנות".
4. ביום 4.1.2023 נעתר המותב לבקשת המערער לזמן את המתלוננת לעדות משלימה. בהמשך, בדיון שהתקיים ביום 1.3.2023, קבע המותב כי עדותה של המתלוננת תתמקד בתלונה חדשה שהגישה נגד המערער - וכי לא תתאפשר חקירתה בעניין מסמכים שונים שהיו בידיה, ושלטענת המערער היו מזויפים.
5. ביום 23.3.2023 הגיש המערער - אשר החל מאותו השלב ייצג את עצמו בהליך - שורה של בקשות, ובהן בקשה לזמן את הקטין לעדות. בהמשך אותו היום הורה המותב על קבלת תגובת המשיבה לבקשה זו. ביום 26.3.2023, הגיש המערער בקשה לפסילת המותב שבה טען, בין היתר, כי החלטות שונות שקיבל המותב בנוגע לחקירת המתלוננת מקימות חשש ממשי למשוא פנים מצדו. בקשת הפסילה נדחתה בהחלטת המותב שניתנה בהמשך אותו היום, בין היתר, מהטעם שהחלטות ביניים הניתנות בהליך אינן מגבשות עילת פסלות. ערעור שהגיש המערער על דחיית בקשת הפסלות נדחה בפסק דיני מיום 30.4.2023 (ע"פ 2625/23; להלן: ערעור הפסלות הקודם).
6. בדיון שהתקיים ביום 3.5.2023 התייחס המערער לסוגיית זימון הקטין והבהיר: "כשביהמ"ש אומר לי שלא אוכל לזמן את [הקטין] לעדות, אני מסביר שהכוונה היא לא להזמין אותו אלא את חוקרת הילדים". עוד טען המערער כי תרגום חקירת הקטין אינו מדויק וכי הושמט ממנו משפט מסוים המעיד על מהימנות הקטין. בעקבות זאת הורה המותב למשיבה לבדוק את הקלטת החקירה - וביום 7.5.2023 הודיעה המשיבה כי לשיטתה לא נפלה טעות בתרגום החקירה.
7. ביום 29.5.2023 דחה המותב את בקשת המערער לזימון הקטין לעדות, מהטעם שלא הוצגה כל עילה לזימונו. עוד ציין המותב: "יש להזכיר כי מדובר בקטין שעדותו נאסרה על ידי חוקרת הילדים שחקרה אותו, הצדדים ויתרו בשעתו על עדותו והבקשה מוגשת אחרי תום פרשת ההגנה". כמו כן נקבע כי ככל שהמערער יבקש להגיש חומרי חקירה נוספים, הוא יוכל לעשות כן בפתח הדיון הקרוב שנקבע בהליך.
8. ביום 30.5.2023 הגיש המערער בקשה נוספת לפסילת המותב. המערער טען כי המותב אישר למשיבה להעיד את הקטין בהחלטתו מיום 6.10.2021, על אף שחוקרת הילדים אסרה על כך, וכי המערער מעולם לא ויתר על העדתו. אולם, כך נטען, לאחר "גילוי האמת אשר נאמרה מפי הקטין" דחה המותב את בקשת המערער להעידו. המערער טען כי התנהלות זו מעידה על משוא פנים מצד המותב, והוסיף והסביר כי העלה את נושא העדת הקטין בשלב מאוחר מכיוון שהתמקד בעבר בהוכחת טענתו בדבר זיוף המסמכים שבידי המתלוננת, אולם לאחרונה המותב "לא רצה לקבל את הראיה שהתעודות מזויפות".
9. סמוך לפני תחילת הדיון שנקבע בהליך ליום 31.5.2023, הגיש המערער בקשה נוספת שבה ביקש מבית המשפט להציג "ראיה בדבר החלטתו מיום 29.5.23", ו"להצביע היכן" ויתרה באת-כוחו דאז על העדת הקטין. בפתח הדיון חזר המערער על טעמי בקשתו להעיד את הקטין, בעוד שהמשיבה התנגדה להעדתו. בהמשך הדיון נתן המותב את החלטה הבאה:

"[...] בניגוד לטענת [המערער], מעולם לא ניתנה על ידי החלטה המאפשרת את עדותו של [הקטין] בבית המשפט [...]"

עיון בפרוטוקולים מלמד כי במהלך חקירת [המערער] בבית המשפט הבהירה באת כוחו דאז [...] כי תשקול לזמן את [הקטין] כעד מטעם ההגנה (עמ' 201 שורה 28) והיא לא סתרה את דברי [המשיבה] שלפיהם הצדדים הגיעו להסכמה לפיה 'ילד בן 10 לא יכנס לתיק הזה' [...]. בהחלטה המופיעה בפרוטוקול מוקלד מאותו היום נאמר לצדדים מפורשות, כי לאחר קבלת תמלול הישיבה מאותו יום ותמלול נוסף של הישיבה הקודמת, ייקבע מועד לסיכומים, וגם על כך לא היתה כל השגה או בקשה לזמן עד תביעה נוסף.

מכל מקום, וזה העיקר, לא בכדי קבעה חוקרת הילדים כי אינה מתירה לזמן את [הקטין] לעדות, כאשר משמעות הדבר היא שזימונו יפגע בו, תוצאה שאיננה מתקבלת על הדעת. חרף האמור, עומד [המערער] על כך שהקטין יעיד ולכך אין בידי לתת יד. [...]"

לצד זאת, קבע המותב כי הקלטת חקירתו של הקטין ותמלולה יוגשו לבית המשפט, וכי נוכח טענות המערער באשר לסתירות בין ההקלטה לתמלול - יוזמן מתורגמן מטעם בית המשפט לצורך בדיקת התמלול. כמו כן דחה המותב את בקשת המערער לזמן לעדות את חוקרת הילדים, וזאת נוכח השלב המתקדם בו נמצא ההליך ונוכח התרשמות המותב שלא יהיה בחקירתה כדי לסייע למערער בהגנתו.

10. בהמשך הדיון ציין המערער כי הוא עומד על בקשת הפסלות שהגיש, ובעקבות זאת דחה המותב את הבקשה תוך שהפנה לערעור הפסלות הקודם, וקבע כי הבקשה הנוכחית עוסקת אף היא בהשגה על החלטת ביניים. עוד חזר המותב על הבהרתו כי טענת המערער לפיה הוא אישר את העדת הקטין, בטעות יסודה; וכי המשיבה לא מצאה תימוכין לטענתו לפיה הושמטו חלקים מחקירתו של הקטין, אך הטענה תיבדק, כאמור, גם על ידי מתורגמן מטעם בית המשפט.

11. מכאן הערעור שלפניי, אשר הוגש ביום 4.6.2023. המערער - שמייצג את עצמו - חוזר בערעורו על טענותיו מבקשת הפסלות, ובכלל זה על טענתו כי המותב דחה את הבקשה לזימון הקטין לאחר שאישר למשיבה להעידו. עוד טוען המערער כי בתרגום חקירתו של הקטין נפלו פגמים שונים, וכי השוטר שתרגם את החקירה היה "מעורב באופן מוחלט בתיק" ונמנע מלהעביר מידע רלוונטי לחוקרת הילדים. לצד זאת, המערער מוסיף כי לא ויתר על העדת הקטין, וכי באת-כוחו דאז אף היא לא נתנה הסכמתה לכך.

12. עיינתי בטענות המערער ובנספחים שצורפו, ובאתי לידי מסקנה כי דין הערעור להידחות. המבחן לפסלות שופט מלשבת בדין קבוע בסעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ולפיו יש לבחון האם קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים מצד המותב. לא שוכנעתי כי בענייננו מתקיימות נסיבות חריגות כאלה, ולו בדוחק.

13. כפי שהובהר בערעור הפסלות הקודם, החלטות דיוניות אשר ניתנות לאורך ניהול ההליך, לרבות החלטות הנוגעות לזימון עדים, אינן מקימות כשלעצמן עילת פסלות (ע"פ 4367/22 בוקבזה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (27.7.2022); ע"פ 205/21 חאלד נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (22.2.2021)) - וערעורי פסלות אינם האכסניה המתאימה להעלאת השגות על החלטות מעין אלו (ע"פ 475/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (28.1.2019); ע"פ 2153/22 בנימין נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (30.3.2022)). בענייננו, טענות המערער ממוקדות כולן בהחלטות שנתן המותב בנוגע לזימון הקטין וחוקרת הילדים כעדי הגנה. מדובר אפוא בהשגות "ערעוריות" על החלטות דיוניות מובהקות

הנוגעות לניהול ההליך - ומבלי להביע עמדה בנוגע להשגות המערער לגופן, לא מצאתי כי יש בהחלטות אלו כדי להעיד על חריגה מניהול סביר ויעיל של הדיון, או על "נעילת" דעתו של המותב באשר למערער.

14. אשר על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ט בסיון התשפ"ג (18.6.2023).

ה נ ש י א ה
